Any X. N.º 510 - PREU: 5 Cènts. - Barcelona, 18 octubre 1913

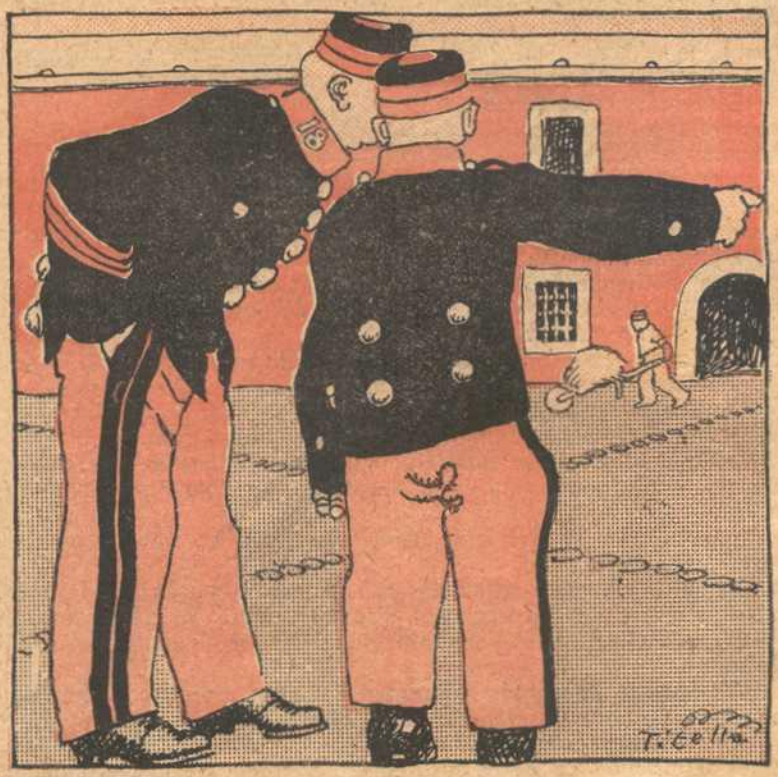

— ¿Tu volies que't declaressin inútil? ¿Què tens?
— Sóc extraordinariament curt de vista. ¿Veus aquella mosca dessobre aquell porticó? Doncs jo no la veig.

Dues anècdotes

En Marcos Zapata, il·lustre autor de *La Capilla de Lanuza*, drama que en el seu temps va conseguir un gran èxit, era un incorretgible bohemi, unes vegades per gust i altres per necessitat, i tant com bohemi, home d'un bon humor inestroncable, lo qual s'adeia poc amb el seu istil literari, sempre seriós, sentimental i dramàtic.

Es conta, doncs, den Zapata, que en certa ocasió la seva pobresa va arribar a tal extrem, que durant algunes setmanes es vegé obligat a passar les nits en un banc del passeig del Prado, com un vulgar trinxeraire. Sortosament, aleshores s'esqueia ser a l'estiu, i l'aplaudit escriptor es trobava en lo millor de la seva vida, lo qual explica fins a cert punt que ni en circumstancies tant extremes l'abandonés la seva jovialitat imperturbable.

Una matinada que en Zapata reposava tranquilament sobre un banc de l'esmentat passeig del Prado, va despertar-lo bruscament un guardia d'ordre públic.

En Zapata va incorporar-se mandrosament i va preguntar a l'agent de policía:

—¿Coneix vostè la Constitució de l'any 69?

—¿A què ve aquesta pregunta?—va objectar el guardia.

—Ve a què vostè hi està faltant inconsideradament — recalcà en Zapata. — ¡Respecti, com és el seu dever, l'inviolabilitat de *domicili!...*—

I després de dir això amb la major serietat, va tornar a ajeure's en el banc, com si tal cosa.

El policía va quedar-se per alguns instants amb la boca badada; però, imposat pel to de convenciment d'aquell ciutadà, va creure sincerament que havía ficat els peus a la galleda, i va allunyar-se d'aquell lloc.

An aquesta anècdota, referent a un autor dramàtic, hi farà bon *pendant* altra que s'explicà de l'actor Carles Latorre.

Es conten coses meravelloses de les facultats de dit artista.

Asseguren els cronistes que'l conegueren, que tenía uns pulmons potentíssims i que quan en les situacions culminants s'aixerrencava i

es posava a cridar tant com podía, un calfret d'espant recorría la sala d'espectacles. Allò no era veu, era una canonada.

Un dels seus majors triomfs el conseguía representant *Los amantes de Teruel*, quan, en l'anomenada escena de l'arbre, cridava:

¡Infames bandoleros,
que me habéis a traición
[acometido!...

Doncs una nit, després de la funció, en la qual en Latorre havía representat precisament l'obra de referencia, el gran actor es dirigía a casa seva quan varen exir-li al pas dos lladregots que varen intentar robar-li la capa.

En Latorre va descobrir-se immediatament, va *aixerrencar-se*, va posar-se en situació, i es posà a cridar a tota veu:

¡¡¡ Infames bandoleros,
que me habéis a traición acometido!!!

Els lladres encara fugen.

ABECÉ

L'HISTORIETA A L'ESTRANGER

— Però ¿aon vols anar, fill meu, amb aquest cèrcol? ¿No veus que't farà nosa?

— ¡Què m'ha de fer nosa! Al contrari, gracies al cèrcol, no'm donen empentes.

Extrems

Per a un fumador, fumar amb una pipa... de vi.

Per a un barber, afeitar... un rellotge.

Per a un comerciant, dipositar una quantitat en un banc... de cantis.

Per a una bogadera, rentar amb un picador... de la *cuadrilla* del *Gallo*.

Per a un manyà, llimar una molla... de pa.

EUDALT CASERAS IGLESIAS

En Camacurt pel món

Un rei avorrit

L'ÉXIT obtingut per en Camacurt en l'assumpte que's detallava en l'article anterior, referent a tocar el sol amb les mans, no va fer-lo canviar d'idea en els seus propòsits d'abandonar aquells selvatges mal educats.

Molts recursos d'imaginació tenía en Camacurt; però cal confessar que la fugida d'aquell poblat era bon troç dificultosa.

Rumía que rumiaràs, però no acabava de trobar el medi, fins que un dia que'l rei dels antropòfags s'avorría, el va fer comparèixer a la seva presencia i li parlà així, amb el seu llenguatge, naturalment:

— Mira, noi: dos o tres cop t'has salvat d'una mort segura, gracies a la teva traça en saber sortir-te del pas i a la benevolença de la reina; però tot té un límit.—

En Camacurt al sentir això tremolava com la fulla de l'arbre, pensant en lo que'l barbre exigiría d'ell.

El rei continuà:

— Jo estic molt avorrit i t'he cridat per a que'm distreguis. Ja estic tip de veure't ballar i fer tonteríes. Jo no sóc com la reina, a qui

tot fa riure. Jo necessito un divertiment molt escollit, i per això et dono vint-i-quatre hores de temps per a que m presentis un espectacle ben distret, amb la condició que si no logres fer-me distreure, te'm menjaré cru. —

En Camacurt, més mort que viu, va respondre amb enteresa:

— Faré lo que vostra majestat desitja.

—Molt bé. Per a preparar el teu espectacle, poso a la teva disposició tot el personal del palau. Si has de fer fer vestits per a dit espectacle, pots utilitzar les modistes de la reina i la roba dels armaris.

— Moltes mercès.

— No hi ha de què. —

Com que'l plaç era molt peremptori, en Camacurt anà a tancar-se al seu quarto i començà a rumiar. L'idea que'l rei mateix acabava de donar-li posant a la seva disposició les modistes de la reina, va ésser la base del seu extraordinari projecte.

Es donà un cop al front i exclamà:

— Ja ho tinc. —

Al terminar les vint-i-quatre hores, el rei el manà cridar a sa presencia.

El nostre aixerit turista es presentà, radiant de satisfacció, i el rei li digué:

— Han passat les vint-i-quatre hores. ¿Què has pensat?

— N'he pensat una de molt bona,— contestà, trencant-se de riure.

— Apa, diga-la doncs.

—Oh, això és diferent. Jo desitjaría guardar el secret, a fi de què la sorpresa li sia més agradable.

— Consento. ¿I quàn serà l'espectacle?

— Com que la cosa valdrà la pena, jo li demano dos dies de temps per a fer els preparatius.

— Concedit; però pensa que si no m'agrada l'espectacle, te'm menjaré cru.

— Com vostè vulgui. Jo tinc la seguretat de que no se'm menjarà.

— ¿Què vols dir?

— Vull dir que estic segur de què li agradarà lo que m'he empescat.

— Si és així, millor per a tu. —

Amb la venia del rei, en Camacurt se n'anà a trobar la reina; li demanà roba, i les modistes començaren un treball especial, dirigit pel nostre incommensurable Camacurt.

L'espectacle es veurà i se n'enteraràn els que vulguin llegir el vinent article. J. M. F.

Versos de riure

Visita de condol

—No hi ha més, resignació;
era arribat el seu dia.
—No'm podré mai consolar
d'una pena tant terrible.
¡Era tant bo el meu marit,
tant circunspecte, tant digne!...
—M'explico perfectament
la seva aflicció; prò, amiga,
aquest trastorn de vostè
an ell per rès l'alivia.
En comptes de tant plorar,
cosa que la perjudica,
pregui a Déu pel seu descans
i procuri cada dia
consagrar a sa memoria
alguna almoina, una missa...
—¿A sa memoria, m'ha dit?
¡Prò si el pobret no'n tenía!
Figuri's que, escorcollant
els faldons de sa levita,
hi vaig trobar certa carta
adreçada a ma cosina,
que jo li havía entregat
al menys feia quinze dies,
perquè al correu la tirés
tot anant a l'oficina.—

NYIC

El Suplement d'En Patufet corresponent al present número publica el primer folletó de la preciosa noveleta «La familia del capità Delmar». Amb aquest Suplement es regala el conte complet «Una rondalla», den Manel Marinel·lo.

De la Ceca a la Meca

LES PROPIETATS DE LA CEBA.— Cada dia es van descobrint noves propietats de la ceba.

Era ja sabut que, aplicada com a pegat, cura la ronquera, les inflamacions i la bronquitis; que, menjada ben bullideta, adoba el ventrell, etc.

Doncs bé, darrerament s'ha observat que no hi ha rès millor per a fer venir sòn que l'olor de la ceba crua.

A l'efecte, s'aixafa bé una ceba en un morter, fins a extreure-li tot el suc; s'ensuma durant deu minuts abans de ficar-se al llit, i tot seguit a un home, per desvetllat que estigui, comencen a tancar-se li les finestretes dels ulls, i li entra una sòn soneta tant dolça, que no hi valen despertadors.

Es clar que l'olor de la ceba no és precisament de violeta, i que a moltes persones els repugna; però bé's pot fer aquest sacrifici en compensació de la ventatja de passar la nit d'un sòn.

GRAN CONCURS CELEBRAT ALS ESTATS UNITS

La condició del concurs consistía en veure quí es menjaria major nombre de salxitxes en un temps determinat.

De lo qual se'n pot concloure que aquell que per aquest petit inconvenient refusi els bons serveis de la ceba, serà un *ceba*.

EL COCK TAIL. — Els nord-americans acaben de celebrar un gloriós aniversari. El dia 26 de juliol va fer setanta-set anys que va ser inventat el deliciós *cock-tail*, la beguda favorita de la gent d'aquell país, com és cosa sabuda.

En circumstancies quelcom tràgiques, un home de geni, per taverner que fos, va descobrir la dita mixtura tant agradable al paladar com perillosa pel cap.

En aquella època el desafiament estava encara en ús entre'ls nord-americans, i un d'ells, *gentleman* dels Estats del Sud, anomenat Mr. John Kopkins, va fer un viatge llarguissim per a arranjar una qüestió en l'anomenat *terreno del honor*.

El desafiament va fer-se a espasa, i a Mr. John varen deixar-li la pell feta un seient de *rejilla*.

L'estat de l'infeliç era tant greu, que va haver-hi necessitat de deixar-lo en la primera taverna que va trobar-se pel camí, ja que'l ferit semblava que a cada moment anava a posar punt final a la seva vida.

El taverner, apuradíssim, com és de suposar, amb un hoste de semblant compromís, no sabía a què recórrer.

De prompte va tenir una idea prodigiosa. Era un home que creia en

ELS COL·LABORADORS D'EN PATUFET

— Té aquesta poma i parteix-la religiosament amb la teva germaneta.

— Mamà, ¿còm es parteixen les pomes religiosament?

— Es dóna el troç més gros a l'altra persona.

— Té, Conxita, parteix-la tu religiosament.

— ¿Còm vol que'l prengui per a lluitar en el meu Circ sent tant flac?

— Doncs cregui, senyor, que tota la meva vida no faig altra cosa que lluitar.

— ¿Amb quí?

— ¡¡Amb la miseria!!

l'eficacia de l'alcofoll com a *cúralo todo*, i va proposar-se emborratxar al ferit lo més promptament possible.

Per a conseguir el seu propòsit, va barrejar whisky, ginebra, rom i aiguardent; va afegir an aquesta composició algunes herbes aromàtiques i un rovell d'ou, i va obligar al ferit a beure-s'ho.

I va fer-se el miracle.

Mr. John va deixar de queixar-se, va començar a dir ximpleríes, a cantar el *jo te l'encendré* i demés cançons aleshores de moda, i tant content va posar-se que ni menys va sentir-se de les punxades dels metges que li suturaven les ferides.

Al cap de quatre dies Mr. John celebrava el seu complet restabliment agafant una altra *paperina* de *cock-tail*.

Desde aquell instant que va començar a estendre's l'afició a l'esmentada beguda i a utilitzar-se com a remei en casos desesperats.

Es clar que tal vegada les virtuts curatives de la beguda de referencia no són tantes com els seus partidaris pregonen; però de totes maneres hem de confessar que més val aquí que a cà l'apotecari.

Bona sentencia. — Dos nois varen trobar una nou al peu d'un arbre magnific que hi havía a l'entrada de llur poble.

—Es meva—va dir en Nasi; —jo l'he vista primer.

—No senyor, que'm pertany a mi—digué en Pauet;—jo l'he collida.—

I varen començar a disputar-se.

—Vaja, jo arranjaré la qüestió i us faré justicia,—va dir un tercer bordegaç que casualment passava per aquell indret.

Va posar-se al mig dels dos litigants; va partir la nou, i els digué:

—Aquesta mitja closca per al primer que ha vist la nou, i l'altra meitat per al que l'ha arreplegada; en quant a lo de dins, m'ho menjaré jo, en recompensa de la meva equitativa sentencia.—

Els aficionats a pledejar que's recordin del conte de la nou.

JORDI BUSCA

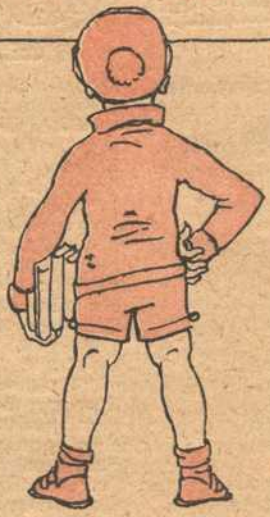

—¡Realment, poques vegades es dèu donar el cas de tenir sis cavalls a la familia!

Un malentès

A un pobre pagès que no havía estat mai a Barcelona li van fer un encàrrec per a uns senyors que vivien davant del Teatre del Liceu, i a fi de que no s'equivoqués, van dir-li:

—Un cop baixeu del tren, pregunteu per la Rambla, i quan hi sigueu, allavors pregunteu pel Liceu.—

Aixi ho va fer el pagès: quan es trobà a la Rambla va preguntar a un senyoret que passava:

—Dispensi, senyor: ¿voldría dir-me si vaig bé per a anar al Liceu?—

Allavors el jove se'l mirà de cap a peus, i, després d'uns quants segons de pausa, li respongué:

—No, bon home; heu d'anar de frac i corbata blanca. — ISIDRE ROCA

En el parc zoològic

Un senyor poc al corrent de les diverses aus, volgué preguntar alguns informes a un guardia que passava.

—¿Faría el favor—li preguntà—de dir-me si aquesta classe d'animals són procedents de Coixinxina, tal com explica aquest cartell?

—Sí, senyor.

—I pertanyen a la familia de les gallinàcees. ¿no és això?—

A lo qual respongué tot seriós el guarda:

—No, senyor, no; aquestes bestioles pertanyen a l'Excel·lentissim Ajuntament.—

No cal fer constar que al senyor li fugiren les ganes de posseir més informes.

Enviat per
A. B. L.

Lladregots de canyeríes

Ja haureu vist en els diaris
que, desde un quant temps ençà,
els lladres de canyeríes
abunden que fa fredat.
Però entre'ls casos curiosos
d'aquests robos singulars
n'he sabut un que suposo
que a tots interessarà,
per lo còmic de la cosa
i perquè'm xocà bastant.
Un bailet, mig trinxeraire,
va pujar dalt d'un terrat,
amb l'intent, molt poc lloable,
d'arrencar, en quatre salts,
un bon troç de canonada
per vendre-se-la en acabat.
Amb una llima molt grossa
el noi començà a llimar,
però al punt que començava
tingué un esglai colossal,
perquè mentres ell es creia
que'l canó era de gas,
li començà a rajar aigua
en abundancia tant gran,
que'l deixà com un llubarro,
regalant dels peus al cap.
Entretant, l'aigua vessava,
inondant tot el terrat.
Ja li arriba a la cintura,
i no sab còm escapar,
fins que l'aigua, vessant prompte
per l'escala i pel terrat,
va ser com un toc d'alarma:
els veïns varen pujar,
i acudiren desseguida
dos o tres guardies urbans.
Un d'ells, al veure aquell nyèbit
moll com se pot suposar,
li preguntà lo que feia;
i amb gran naturalitat,
ell respongué:—Doncs ¿no ho
He vingut per contemplar [veuen?
l'efecte que produïen
els aiguats del Llobregat.—

KUKABLANKA

Els dos cartells

Dedicat als germans Piera i Comas

En el temps en que l'ús de la perruca era una moda, hi havía en una ciutàt un perruquer que tenía per vei un amant de l'art de Fígaro, o sia, un barber.

La competencia que entre'ls dos es desenrotllava era molt dura,

— ¿Que vindràs, doncs, demà a buscar-me?
— ¿A quina hora?
— Com que fa aquest mal temps, si plou al dematí vindré a la tarda, i si plou a la tarda vindré al dematí.

principalment per part del barber, que veia que, a conseqüencia de l'*última moda*, el seu negoci anava de *capa caída;* en canvi, el del seu veí anava prosperant que donava gust.

Mes, un dia s'aixecà del llit tot somrient, cosa estranya en el cas apurat que's trobava, i el motiu d'aquella alegría era que li havía ocorregut una idea...

Manà que li enviessin a buscar un pintor, al qual als pocs moments ja'l tenía a casa, i li va fer pintar un cartell, en el que hi havía el següent dibuix:

Un home havía caigut al mar, i un bon senyor que per allí passava volgué provar de salvar-lo, agafant-lo pels cabells; mes ¡quina no sería la seva sorpresa al veure... que's quedava amb la perruca a les mans, mentres que'l desgraciat anava a fons! I a sota d'aquest enginyós cartell, aquestes paraules:

Conseqüencies d'usar perruca

El va fer posar en la part superior de la seva botiga, i a la vista de tothom.

L'efecte del cartell fou meravellós, inconcebible, colossal; els parroquians del perruquer s'esgarrifaven a la vista d'aquell espectacle, i anaren desfilant a deixar-se els cabells a casa del barber, amb molta estupefacció del perruquer, que veia aquell atentat contra la seva butxaca.

Mes ell feu posar un altre cartell, copiant l'idea del seu veí i un pas de l'Historia Sagrada, que figurava:

Absalón penjant d'un arbre a conseqüencia de tenir els cabells massa llargs, mentres el seu enemic, Joab, l'acribillava de dards.

I a sota aquestes paraules:

Si hagués portat perruca

El resultat el deixo a les mans dels simpàtics llegidors i xamoses llegidores.

Traduit del francès i adaptat per
ANTONI BOIX LAPIEDRA

Preservació de la tuberculosis

EN la lluita per a prevenir tant terrible malaltía, algunes corporacions oficials o particulars han fundat sanatoris marítims. Per a algunes formes de tuberculosis és més convenient els aires de mar que'ls de montanya, i els nens en perill pel seu escrofulisme o altres síntomes són enviats a establiments montats prop del mar, sobre unes roques o a la mateixa platja, i es passen tot el dia vora les ones, pre-

nent banys d'aigua salada estiu i hivern, banys de bon sol, i respirant tot el dia el iodo de que està carregat l'aire marí.

D'aquests sanatoris marítims n'hi ha per tot el món; a Espanya n'hi ha tres: un a Pedrosa, a les Costes del Cantàbric; un a Chipiona,

a Cádiz, i un, molt modest, però que dintre de la seva modestia fa un gran bé, a Barcelona, instal·lat a la platja de la Barceloneta.

La nostra Junta de Protecció a l'Infancia, qui tant interès es pren pels infants desvalguts de Barcelona, envía també malaltets i malaltetes al Sanatori de la Barceloneta.

Unes monges, molt bones senyores, es cuiden de dur els nens aprop de les onades, i allí passen els dies jugant, corrent i assoleiantse. Amb sols això, una bona alimentació i dormint amb les finestres obertes de cara al mar, s'han fet veritables miracles.

No direm que la platja de la Barceloneta sigui de les més indicades, davant de la bruticia, que hi ha pres carta de naturalesa; però quan no's té altra cosa, es fa tot el bé que's pot amb lo que's té.

LL. F.

Totes les solucions. — Ningú.

Tres solucions. — Germans Vilà, Pere Montané, María Carbó, Manel Soriano, Dolors Valldefresas, Pere Maristany, Roseta Puigbò, Ramón Gil, Francisco Barnús, Joan Canals, Esteve Mir, Gaietà Pi, Marian Gal, Jordi Canals, Manel Ullar, Pepet Rodrí-

guez, María Camins, Roser Artigas, Joana Gual, María Pla, Enriqueta Coll, Conxita Tails, Teresa Gallet, Dolors Bals.

Dues solucions. — Germans Cuixart, María Biosca, J. Montoliu, Ciril Puig, J. Camprubí, Enriqueta Alsina, A. Ramón, Esperança Boixadas, Pau Capelladas, M. Roca, L. Cabeiro, Josep Bach, Josep Soriano, Lambert Gatuellas, Carme Llopis, Ramón Pal, Emili Vallés, Gerart Marimón, Alfret Gómez, Marian Porta, Josep Fortuny, Alvar Castro, Emilia Gibert, Rosendo Ruiz, Felip Cantó, Miquel Parera, Pere Duràn, Jaume Pals, Ramona Gil, Francisqueta Puig, Carme I ern Galceràn.

Una solució. — Lutgarda Urgell, Teresa Rosa, germans Montarell, Sadurní Oliver, J. Cassà, Joan Bracons, Albert Bonet, Francisco Felisart, Pepeta Betlla, María Masaque, P. Albasiages, Mercè Miranda, Joan Camarasa, Lluisa Berrages, Alfons Junyent, Enriqueta i María, Lluís López, Antòn Ciner, María Biosca, F. Casarramón, Josep Fontrodona, Ramón Corbatera, germans Torcadell, Emilia Santalí Joan Estrany, Avelí Felisart, Lluís Viciere, Quimet Serrallonga, Enriqueta Beltri, María Banú, Roser Serrallach, Pere Comó, Joana Roura, Adrià Gal, Rafel, Felip Teixidor, Pompeu Giralt, Felicià Serra, Joan Riera, Josep María Roig

ENDEVINA, ENDEVINETA

XARADA

Es animal ma *primera*,
prima-terça és part del cos
i és un mot de geometría
si capgires *terça-dos*.
Si estàs fort d'ortografía
a la *terça* posa accent,
i ajuntant-la a la *segona*
temps de verb tindràs corrent.
Si ets cansat de tant quefè,
la *total* et vindrà bé.

ROSER

ENDEVINALLA

¿Quines són les lletres de l'alfabet que l'una tingui el nom de bestia i l'altra d'imatge religiosa?

S. ROIG PUIG

TARGETA

A l'Anicet Ullet

Combinar aquestes lletres de manera que's llegeixi el títol d'una comedia catalana.

EUDALT CASERAS IGLESIAS

JEROGLÍFIC TEATRAL

50 Vocal 5 Vocal

VICENS BORRÁS

SOLUCIONS A LO INSERTAT EN EL NUMERO ANTERIOR

A la fuga de vocals castellana: *Dábale arroz a la zorra el abad.* — Al jeroglífic teatral: *La viuda.* — A la semblança: *En que tots dos van montats dalt d'un caragol.* — A l'acròstic: *Antòn, Felip, Artur, Eduart, Manel.*

Redacció i Administració: Cardenal Casañas, 4 (Riera del Pi)

BARCELONA. — Imprenta de FIDEL GIRÓ, carrer de Valencia, núm. 233

EL NOU FOLLETÓ

Amb aquest número comença una nova noveleta, escrita expressament per a EN PATUFET per en

Josep M.ª Folch i Torres

amb el títol:

La familia del capità Delmar

Aquesta noveleta captivarà amb seguretat l'atenció dels nostres lectors i serà, sens dubte, una de les que més els plauràn, ja que en ella hi concorren totes les circumstancies:

INTERESSANT, INSTRUCTIVA, AMENA

sense comptar amb els molts atractius que reuneix, tant per la calitat dels personatges, com pels llocs on se desenrotllen les interessantes escenes.

La familia del capità Delmar

serà una digna successora de la

Vida i aventures den Jordi Bel

la publicació de la qual acabà en el número passat.

Tots els nois i noies de Catalunya voldràn llegir el nou folletó d'EN PATUFET.

NOTES. — Guardeu tots els folletons, puix a l'acabar-se aquesta novela farem UN ALTRE SORTEIG, d'igual importancia, al menys, que'l d'ara.

Per al primer sorteig començarem aviat a la ràpida distribució de números.

—Mira, Panxo: et pendré la mida en aquesta palmera i així veurem si creixes.

—Noi, hauria dit que havies crescut; però mira: arribes a la mateixa senyal que vàrem fer l'any passat.

—¡Caram! sí que és cosa rara. Amb aquests dos anys tampoc has fet gens de creixença.

—¿Voleu dir, pare? Doncs em sembla que sóc més alt. Potser no creixo pel cap, sinó pels peus.